

РЕШЕНИЕ

№ 46

гр. Бургас, 29.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на двадесет и втори февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Павел Ал. Ханджиев

Членове: Илияна Т. Балтова
Янко Н. Новаков

при участието на секретаря П. Ефт. Помакова
като разгледа докладваното от Янко Н. Новаков Въззивно гражданско дело
№ 20242000500006 по описа за 2024 година

Производството е по чл. 258 и сл. от Гражданския процесуален кодекс.

По гражданско дело № 20222100100698/2022 г. на Окръжен съд – Бургас ищецът **Ж. Р. И.** с ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. Казанлък, ул. „Славянска“ № 6, ет.4, офис 10 – адв. П. К. е предявил против ответника **„ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД**, ЕИК 121718407, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Георги Бенковски“ № 3, със съдебен адрес: гр. Бургас, бул. „Стефан Стамболов“ № 26 - адв. М. В. иск по чл. 432 от Кодекса за застраховането за заплащане на обезщетения за вреди от телесни увреждания, претърпени при пътнотранспортно произшествие от 28.09.2021 г., допуснато от лицето С. Д. М. с ЕГН ***** при управление на лек автомобил „Тойота“ с рег. № *****ВР (застрахован при ответното дружество по договор за застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“), както следва:

- сумата от 100000 лева като част от сумата от 120000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от 05.10.2021 г. до окончателно изплащане;

- сумата от 709 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от 05.10.2021 г. до окончателно изплащане.

Претенциите са описани съгласно изменението им, прието с определение от 12.04.2023 г.

В исковата молба е посочено, че законните лихви се търсят „евентуално“ от 28.10.2021 г. Не са касае за самостоятелни претенции, защото те се поглъщат от вече предявените.

С Решение № 732 от 20.06.2023 г., постановено по цитираното дело, съдът е уважил исковете частично като е присъдил:

- сумата от 60000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от 12.11.2021 г. до окончателно изплащане;
- сумата от 531,75 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от 12.11.2021 г. до окончателно изплащане.

Постановен е отхвърлителен диспозитив за главниците над присъдените горници, но не и за лихвите до 12.11.2021 г. Този пропуск представлява очевидна фактическа грешка, която е поправена с Решение № 1142 от 02.11.2023 г.

Решение № 732 от 20.06.2023 г. е обжалвано и от двете страни.

Ищецът Ж. И. желае отмяна на този акт в отхвърлителната част относно главниците и относно лихвите, претендирани от 05.10.2021 г.

Ответникът атакува решението в осъдителната му част относно обезщетението за неимуществени вреди над размера му от 37500 лева.

В жалбата на ищеца са развити доводи за неправилност на решението, които се свеждат до следното:

Присъденото обезщетение за неимуществени вреди било занижено и не съответствало на критерия за справедливост по чл. 52 от ЗЗД и трайната съдебна практика.

Събраните доказателства били ценени едностранно и не били обсъдени задълбочено. Не били взети предвид уточненията, направени от вещите лица при разпита им пред съда. Вещото лице Г. по автотехническата експертиза изрично изтъкнало, че предпазният колан не бил достатъчно ефективен при странични удари. Игнорирано било уточнението на вещото лице Т. по съдебномедицинската експертиза относно конкретния вид на получената травма. Не било категорично изяснено дали увреждането е настъпило при удар в предното панорамно стъкло на автомобила или в предната дясна врата. Не бил съобразен конкретният механизъм на увреждането.

Поради това съдът необосновано приел степен на съпричиняване на вредоносния резултат от 25 %. Разсъжденията в тази насока почивали по-скоро на предположения.

Не били анализирани задълбочено свидетелските показания относно протичането на възстановителния процес и получените в хода му усложнения.

Не бил отчетен установеният нормативен лимит за отговорността на застрахователя като критерий за общественно-икономическите и социални условия в страната.

Неправилно били присъдени лихви за забава от 12.11.2021 г. Съгласно чл. 429, ал. 3 от КЗ застрахователят дължал лихва от 05.10.2021 г. – датата на претенцията по чл. 380 от КЗ. Той не е трябвало да изисква от ищеца допълнителни доказателства.

Във въззивната жалба на ответника „ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД се изтъква, че определената компенсация за неимуществени вреди била завишена и не съответствала на критериите за справедливост.

Решението в тази част не било надлежно мотивирано.

Каузалният принос на пострадалия бил по-висок от ¼. Не били съобразени изводите на вещите лица по автотехническите експертизи, че ако ищецът беше пътувал с предпазен колан, вероятността да получи телесни увреждания щеше да бъде минимална.

И двете жалби са оспорени от насрещните страни с нарочни писмени отговори.

Ищецът е обжалвал и постановеното решение за поправка на очевидна фактическа грешка с постановяване на диспозитив за отхвърляне на претенциите за лихви с описание, че те са начислени до 12.11.2021 г., а не до 11.11.2021 г.

Бургаският апелативен съд се е произнесъл по допустимостта на жалбите с определение от 12.01.2024 г.

По съществото на спора съдът съобразява следното:

От изслушаните две автотехнически експертизи на вещите лица Г. и С. е установен механизмът на пътнотранспортното произшествие:

На 28.09.2021 г. около 10:55 часа ищецът Ж. Р. И. и лицето С. Д. М., пътували със служебен лекотоварен автомобил „Тойота“, модел „HiAce“ с рег. № *****ВР по път IV-90081 между селата Българи и Кости в община Царево. Шофирал М., а И. бил на предната дясна седалка. Времето било слънчево и сухо. Автомобилът се движел със скорост около 50 км/ч. при разрешена от 90 км/ч. При спускане по наклон и навлизане в ляв завой спирачната уредба отказала. За да убие скоростта, водачът завил рязко наляво като ударил предницата на колата в дълбока канавка. Последвало хоризонтално завъртане на автомобила наляво и удар вдясно в неравния скат. По време на инцидента тялото на ищеца политнало първоначално напред, ударило се в предното обзорно стъкло, а впоследствие се блъснало в предната дясна колонка на купето и дясната врата. Това довело до нараняванията, описани по-долу. Експертите са категорични, че пострадалият е пътувал без обезопасителен колан в нарушение на чл. 137а, ал. 1 от ЗДвП. Сочат, че въпреки недостатъчна ефективност на това предпазно средство при

последвалата след пъ**оначалния сблъсък ротация, тялото на пътника е щяло да остане прикрепено към седалката.

Водачът е избегнал сериозни наранявания. Той е седял върху закопчан колан, но се е задействала въздушната възглавница пред него. Непосредствено пред инцидента ищецът гледал в телефона си (виж показанията на свидетеля М., разпитан в съдебно заседание на 27.10.2022 г.) и не могъл да реагира адекватно. Еърбег-системата пред него не е имало как да се активира при непоставен колан (виж заключението на вещото лице Г.).

Според вещите лица водачът е можел да предотврати произшествието чрез своевременно превключване на по-ниска механична предавка и задействане на ръчната спирачка на автомобила.

Инцидентът е разследван по ДП № 8/2022г. на РУ на МВР – Царево, но по делото липсват данни за повдигнато обвинение.

Видно от заключението на вещото лице Т. по изслушаната медицинска експертиза, уточнено в съдебно заседание на 02.02.2023 г., при инцидента ищецът получил фрактура на 12-ти гръден прешлен на гръбначния стълб (непосредствено над лумбалната област) и травма на не**ните коренчета в гръдната област. Гръбначният мозък не е бил засегнат. В тази насока е и представената медицинска документация. Според експерта уврежданията са станали в резултат на удари в твърди тъпи предмети в купето на автомобила. Пострадалият е бил подложен на хирургична инте**енция – транспедикулярна стабилизация с поставяне на остеосинтезен материал. Последвало амбулаторно и домашно лечение за продължителен период от време - около 6 месеца. Цялостният възстановителен процес траел около година и следвал обичайния си ход. Към момента не се налагало премахване на поставения имплант. При разпита пред съда вещото лице е пояснило, че болковият синдром е строго индивидуален. Понастоящем ищецът работел активно.

Разпитаните пред пъ**оинстанционния съд свидетели М. И.а (съпруга на ищеца) и Е. П. (близък на семейството) говорят за затрудненията и дискомфорта на ищеца по време на болезнения възстановителен период. В началото той изцяло разчитал на чужда помощ, за да се обслужва. От двадесетия ден започнал да ходи до тоалетна с придружител и постепенно да се раздвижва. След третия месец започнал рехабилитация, а след шестия се върнал на работа на облекчен режим. Станал обаче сприхав и избухлив. Имал снижено самочувствие. Трудно заспивал.

Няма спор, че за автомобила, с който е извършено увреждането, е била сключена застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ при ответника „ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД.

Застрахователят отговаря за вредите на основание чл. 432 от КЗ вр. чл. 45 от ЗЗД. Претенция по реда на чл. 380, ал. 1 от КЗ е била предявена на 28.10.2021 г. (виж молбата на л. 44 - 45 от делото на ОС).

По време на инцидента ищецът е бил на 47 години.

След цялостен анализ на събраните по делото доказателства и в съответствие с критериите за справедливост по чл. 52 от ЗЗД настоящият състав приема, че размерът на обезщетението за неимуществени вреди възлиза на 80000 лева, както и приел и пъ**оинстанционният съд. На основание чл. 51, ал. 2 от ЗЗД този размер е коректно намален с $\frac{1}{4}$ поради съпричиняване от страна на пострадалия. Степента на каузалния принос е определена при съобразяване на описания по-горе механизъм на ПТП и конкретното поведение на делинквента и на пострадалия.

След прилагане на редукцията от $\frac{1}{4}$ по чл. 51, ал. 2 от ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се свежда до присъдените 60000 лева.

Отчитайки тази степен на съпричиняване, пъ**оинстанционният съд е уважил отчасти и претенцията за имуществени вреди на стойност 709 лева като е присъдил главница в размер на 531,75 лева.

Съгласно разпоредбата на чл. 429, ал.3 от КЗ застрахователят дължи лихви върху обезщетението не от датата на деликта, а от уведомяването му по реда на чл. 380 от КЗ, което е станало на 28.10.2021 г. От този момент той покрива забавата на извършителя на увреждането. В този смисъл има и практика на ВКС по чл. 290 от ГПК: Решение № 128 от 4.02.2020 г. на ВКС по т. д. № 2466/2018 г., I търг. отд.

Пъ**оинстанционният съд обаче е присъдил лихви от по-късен момент – 12.11.2021 г. За лихвите за периода от 05.10.2021 г. до 12.11.2021 г. е постановен отхвърлителен диспозитив след поправка на решението поради допуснатата очевидна фактическа грешка по реда на чл. 247 от ГПК. Решението за поправката е правилно и следва да се потвърди. Поправеният отхвърлителен диспозитив следва да се отмени в частта относно лихвите от 28.10.2021г. до 12.11.2021 г. В тази им част претенциите следва да се уважат.

В останалата част поправеното решение следва да се потвърди, включително и в частта за разноските (допълнително присъдените лихви не са част от цената на иска, която е база за изчисляване на тази разноска).

По разноските за въззивното разглеждане на делото:

За оказаната безплатна защита на ищеца Ж. И. по чл. 38, ал. 2 от ЗА в полза на процесуалния му представител адв. К. следва да се определи възнаграждение от 5660 лева (съобразно общия материален интерес пред въззивната инстанция на стойност 62677,25 лева). С оглед постановения резултат на адв. К. следва да се присъдят 2031,84 лева.

Ответникът „ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД е направил разноски за адвокат в размер на 3660 лева с вкл. ДДС. Предвид изхода на спора тази страна има право на част от разноските – 2346,13 лева.

Мотивиран от горното, Бургаският апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 1142 от 02.11.2023 г. по гражданско дело № 20222100100698/2022 г. на Окръжен съд – Бургас, с което е допусната поправка на очевидна фактическа грешка в Решение № 732 от 20.06.2023 г., постановено по същото дело.

ОТМЕНЯ Решение № 732 от 20.06.2023 г., поправено с Решение № 1142 от 02.11.2023 г. по гражданско дело № 20222100100698/2022 г. на Окръжен съд – Бургас В ЧАСТТА, с която са отхвърлени исковете на **Ж. Р. И.** с ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. Казанлък, ул. „Славянска“ № 6, ет.4, офис 10 – адв. П. К. против ответника „ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД, ЕИК 121718407, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Георги Бенковски“ № 3, със съдебен адрес: гр.Бургас, бул. „Стефан Стамболов“ № 26 - адв. М. В. за законната лихва, начислена за периода от 28.10.2021г. до 12.11.2021 г. върху следните главници, представляващи обезщетения за вреди от непозволено увреждане при пътнотранспортно произшествие от 28.09.2021г., допуснато от лицето С. Д. М. с ЕГН ***** при управление на лек автомобил „Тойота“ с рег. № *****ВР (застрахован при ответното дружество по договор за застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“): (1) главница от 60000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди; (2) главница от 531,75 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди. Вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА ответника „ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД, ЕИК 121718407, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Георги Бенковски“ № 3, със съдебен адрес: гр.Бургас, бул. „Стефан Стамболов“ № 26 - адв. М. В. да заплати на ищеца **Ж. Р. И.** с ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. Казанлък, ул. „Славянска“ № 6, ет.4, офис 10 – адв. П. К. законната лихва, начислена за периода от 28.10.2021г. до 12.11.2021 г. върху следните главници, представляващи обезщетения за вреди от непозволено увреждане при пътнотранспортно произшествие от 28.09.2021г., допуснато от лицето С. Д. М. с ЕГН ***** при управление на лек автомобил „Тойота“ с рег. № *****ВР (застрахован при ответното дружество по договор за застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“): (1) главница от 60000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди; (2) главница от 531,75 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 732 от 20.06.2023 г., поправено с Решение № 1142 от 02.11.2023 г. по гражданско дело № 20222100100698/2022 г. на Окръжен съд – Бургас В ОСТАНАЛАТА ОБЖАЛВАНА ЧАСТ.

ОСЪЖДА „ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД, ЕИК 121718407, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Георги Бенковски“ № 3, със съдебен адрес: гр.Бургас, бул. „Стефан Стамболов“ № 26 - адв. М. В. да заплати на **П. Д. К.**, ЕГН ***** - адвокат със съдебен адрес гр. Казанлък, ул. „Славянска“ № 6, ет.4, офис 10 сумата от 2031,84 лева (две хиляди тридесет и един лева и осемдесет и четири стотинки), представляваща възнаграждение по чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата за процесуално представителство на ищеца Ж. Р. И. пред въззивната инстанция.

ОСЪЖДА **Ж. Р. И.** с ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. Казанлък, ул. „Славянска“ № 6, ет.4, офис 10 – адв. П. К. да заплати на „ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД, ЕИК 121718407, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Георги Бенковски“ № 3, със съдебен адрес: гр.Бургас, бул. „Стефан Стамболов“ № 26 - адв. М. В. разноси пред въззивната инстанция в размер на 2346,13 лева (две хиляди триста четиридесет и шест лева и тринадесет стотинки).

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____